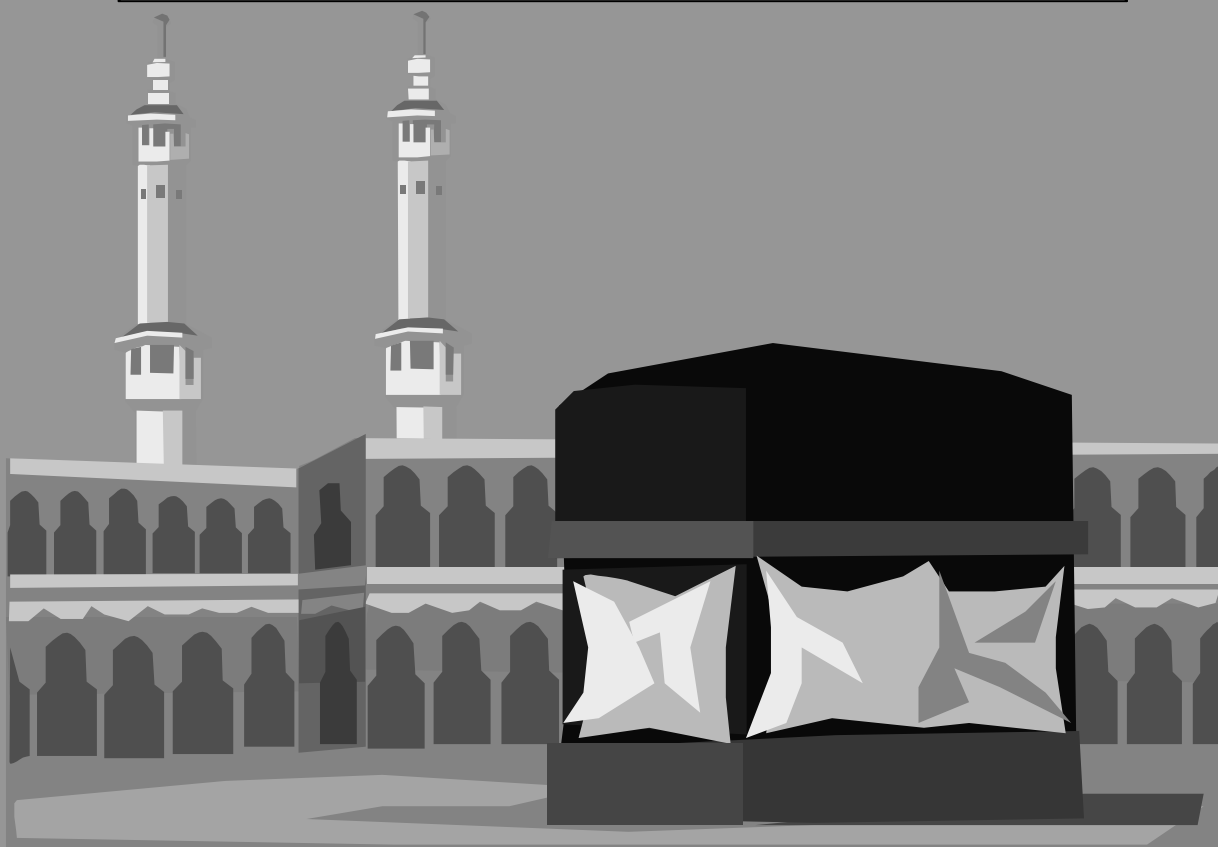

سایت قرآنی شیعه

فهرست اجمالی بخش‌های پیش‌بینی شده

تیرماه ۱۳۸۴

— مقدمه:

سایت‌های قرآنی بر روی اینترنت کم نیستند. اما تقریباً همگی به زبان عربی بوده و حجم بیشتر آن‌ها از سوی مراکز پژوهشی و مؤسسات آموزشی - تبلیغی اهل سنت تأسیس شده‌اند. که بسیاری از تعالیم آن‌ها مورد تأیید مذهب حقّه نمی‌باشد.

مواردی که به زبان فارسی تولید شده بسیار اندک است. به گونه‌ای که می‌توان گفت:

« هیچ سایت تخصصی قرآنی فارسی شیعی بر روی اینترنت وجود ندارد »

سایت‌های موجود فارسی در سه دسته قابل طبقه‌بندی می‌باشند:

۱. یا از سوی مؤسسات قرآنی تأسیس شده‌اند.
۲. یا تخصصی قرآن نبوده و قرآن تنها بخشی از سایت آن‌هاست.
۳. یا به صورت شخصی و به عنوان وبلاگ به طرح مطالب قرآنی پرداخته‌اند.

دسته اول تنها به معرفی مؤسسه مشغول شده و سایت‌شان مانند یک بروشور معرفی و گزارش کار است.

دسته دوم مانند یک مجله بوده و در ضمن ارائه مطالب دیگر، کاملاً حاشیه‌ای به قرآن توجه داشته‌اند و مخاطب در تنوع موجود به سمت مطالب دیگر سوق داده می‌شود و کمتر درگیر بخش قرآنی سایت می‌گردد. ضمن این که طبیعتاً مطالب ارائه شده در این چنین سایت‌هایی (مانند تبیان و الشیعه) بیشتر جنبه ژورنالی دارد تا تخصصی و دسته‌بندی شده و مفید.

گروهی از جوانان علاقه‌مند نیز با راه‌اندازی وبلاگ‌هایی (سایت‌های روزنوش) مطالب قرآنی ارائه می‌نمایند. اولاً این چنین فضاهایی به دلیل محدودیت ابزاری و امکانی حجم بسیار کمی اطلاعات را پشتیبانی نموده و از امکانات اولیه یک سایت معمولی هم بی‌بهره‌اند. ثانیاً اطلاعات در این وبلاگ‌ها بسیار سطح پایین و بعضاً غلط می‌باشد، چرا که بدون عبور از هیچ فیلتری و توسط یک شخص آماتور و غیرمتخصص تهیه شده.

با این اوصاف ضرورت دارد سایتی درخور برای استفاده عموم مردم از مفاهیم قرآنی تأسیس شود و اگر این سایت امکانات لازمه را داشته باشد، بی‌تردید یکه‌تاز شده و به سرعت استفاده از آن فراگیر خواهد شد. به دلیل وجود خلأی که شرح آن رفت.

— بخش‌های پیشنهادی:

فهرست زیر اشاره به بخش‌هایی است که برای درج در سایت قرآنی شیعه پیشنهاد می‌گردد. در این فهرست ترتیب و تقدّم و تأخّر منطقی چندان مورد توجه نبوده و غرض تنها فهرست کردن امکانات قابل ارائه در سایت می‌باشد. با توجه به اجمالی بودن طرح، موارد فنی توضیح داده نشده و به گفتگوی شفاهی و طرح‌های تفصیلی‌تر وا گذاشته شده است.

۱. متن کامل قرآن با اعراب کامل و دقیق و بدون خطا (با تأیید مسؤولین نشر قرآن کشور)

طبیعی است که یک سایت قرآنی باید حاوی متن کامل قرآن باشد. این حداقل چیزی است که باید وجود داشته باشد. اما متن قرآنی این سایت دارای سه ویژگی منحصر به فرد است: نخست این که با اعراب کامل است. دیگر این که تأیید رسمی مسؤولین نشر قرآن کشور را دارد. آخر این که تمام اطلاعات دیگر سایت حول این بخش قرار می‌گیرد. به این معنا که وقتی مخاطب آیه‌ای را بر می‌گزیند، ترجمه، تفسیر، تجزیه و ترکیب، معنای لغات، آیات مترادف و مرتبط، روایات ذیل آن، داستان‌های قرآنی پیرامون آن، شأن نزول آیه و سایر اطلاعات، مقالات و کتب که به نحوی ارتباطی با آیه مذکور دارند، به اطلاع کاربر می‌رسند و او می‌تواند هر کدام را که مایل باشد برای استفاده برگزیند. در مورد تأیید مسؤولان نشر قرآن، هر مصحفی که در کشور منتشر می‌گردد جواز ممهور این مجموعه را در انتهای خود دارد. متن کامل این قرآن را در اختیار این مجموعه قرار می‌دهیم تا برای نخستین بار یک نسخه الکترونیکی از قرآن نیز ممهور گردد. جواز مربوطه را در سایت به نمایش می‌گذاریم.

۲. ارائه بهترین ترجمه فارسی قرآن (ترجمه‌های فارسی بیشتر در مراحل بعد)

حداقل یک ترجمه از قرآن برای سایت ضرورت دارد. قابل فهم‌ترین و بهترین ترجمه که به نظر می‌رسد ترجمه تفسیر نمونه باشد در سایت قرار داده خواهد شد. در فرصت‌های بعدی برای ایجاد امکان تبّع، ترجمه‌های دیگر نیز قابل الحاق به سایت خواهد بود.

۳. ترجمه قرآن به زبان انگلیسی (در مراحل بعد)

در اولین فرصت ضمیمه شدن یک ترجمه انگلیسی از قرآن با امکان پرینت و استفاده آسان، کمکی است برای مخاطبان که بتوانند با خارج از کشور در مباحثات دینی همکاری کنند. تصوّر کنید جوانی مسلمان را که زبان انگلیسی می‌داند ولی ترجمه انگلیسی قرآن را که بلد نیست، در یک اتاق مباحثه یا چت با یک مسیحی خارجی می‌خواهد آیه‌ای را به عنوان شاهد بیاورد، اما نمی‌تواند. با این کار ما، او سریع می‌تواند آیه مورد نظر را انتخاب کرده و متن ترجمه انگلیسی را برداشته و برای دوست مسیحی خود ارسال نماید و توضیحات دیگر را خود به زبان انگلیسی ارائه نماید.

۴. حداقل یک دور کامل صوت قرآن (ترتیل)

برای استفاده حافظان جوان در مناطقی از کشور که تهیه دور کامل ترتیل قرآن وجود ندارد، این بخش مناسب است. سه چهار دور ترتیل قاریان مختلف در سایت‌های ایرانی مانند تبیان، اندیشه قم، آل‌البیت و... وجود دارد. با دادن لینک به همان سایت‌ها می‌توان این بخش را نهایی کرد و نیازی به کار مجدد در تهیه این اقلام نیست.

۵. داستان‌های آموزنده از حوادث روز (که ارتباط مؤمنین با قرآن را نشان می‌دهد)

مردم از حوادثی که برای دوستان و آشنایان‌شان رخ می‌دهد خیلی سریع عبرت می‌گیرند. این یک خصلت انسانی

است. هر روزه اتفاقاتی در جامعه ما می‌افتد که بسیار آموزنده بوده و جنبه قرآنی دارند. به عنوان نمونه می‌توان به حافظ قرآن شدن «ملاک‌الظلم کربلایی» اشاره کرد. با مراجعه به نشریات قرآنی و سایر مجلات مذهبی می‌توان بسیاری از این ماجراها را جمع کرد و بخشی را مختص این موضوع قرار داد. مخاطبان نیز می‌توانند آن چه را که برای خودشان رخ داده است بازگو نموده و بعد از تأیید کارشناسان ما در سایت قرار داده شود.

۶. مسابقات قرآنی در رده‌های سنی مختلف همراه با جایزه‌های متناسب با هر رده سنی

پرسش‌هایی هر هفته یا هر ماه مشابه آن چه سایت تبیان به راه انداخته می‌تواند بسیاری از نوجوانان را جذب نماید. وقتی به عنوان جایزه یک ساعت مچی یا یک راکت پینگ‌پونگ به یک نوجوان اهدا می‌کنید، او تا آخر عمر این حادثه را فراموش نخواهد کرد. چرا این خاطره با یک ماجرای قرآنی همراه نباشد؟!

۷. ارائه اطلاعات شأن نزول آیات (استفاده از کتب معتبر)

زمانی می‌توان معنای یک آیه از قرآن را بهتر فهمید که بدانیم در چه زمانی و به چه دلیلی نازل شده است. مثلاً اگر یک جوان بداند که آیه حجاب پس از زخمی شدن یک جوان که به زیبایی یک زن خیره شده بود و زمین خورده بود بر قلب مبارک نبی اکرم (ص) نازل شده است، گمان نمی‌کنید درک او از حجاب و فلسفه آن و آیه مذکور بالاتر خواهد رفت؟! کتب بسیاری وجود دارند که شأن نزول آیات قرآن را ارائه کرده‌اند. نخست انتخاب یک کتاب معتبر و در مرحله بعد وارد کردن آن به بانک اطلاعات تنها کاری است که باید انجام شود.

۸. ارائه روایات ناظر به آیات قرآن در ذیل هر آیه (تفاسیر روایی معتبر)

در دوران حضور معصومین (ع) بسیار به ایشان مراجعه می‌شده و در مورد تفسیر، ترجمه یا تأویل آیه‌ای از قرآن پرسش می‌شده است. حضرات (ع) نیز پاسخی در خور مخاطب خویش بیان می‌داشته‌اند. بعضی تفاسیر مانند مجمع‌البیان این روایات را ذیل آیات جمع‌آوری کرده و هر کدام را در محل خود ذکر نموده‌اند. این روایات خود یک تفسیر برای آیه مربوطه تلقی می‌گردند. مخاطب می‌تواند ذیل هر آیه از قرآن تفسیر معصومین (ع) را در مورد آن آیه ملاحظه نماید.

۹. کشف الآیات:

در گذشته به دلیل نبود ابزارهای رایانه‌ای و الکترونیکی، رسم بود که از طریق کشف الآیات دسترسی به آیات فراهم می‌شد. هنوز هم در انتهای بعضی قرآن‌های قدیمی چنین بخش‌هایی وجود دارد. این کشف الآیات‌ها غالباً بر اساس ریشه لغات و کلمات دسترسی به آیات را ممکن می‌ساختند. ما نیز برای سایت قرآنی شیعه یک کشف الآیات برای دسترسی آسان به قرآن در نظر گرفته‌ایم. این کشف الآیات چهار امکان در اختیار مخاطب قرار می‌دهد.

۱. امکان یافتن آیه با وارد کردن ریشه یک کلمه

۲. ارائه ریشه تمام کلمات قرآن برای انتخاب و نمایش تمام کلمات قرآنی مأخوذ از آن ریشه

۳. پیدا کردن ریشه کلمه با وارد کردن واژه مشتق

۴. ارائه موارد پیشونددار و پسونددار از یک واژه

۱۰. مرتبط کردن آیات مترادف، محکم و متشابه، ناسخ و منسوخ (مخاطب می‌تواند با خواندن یک آیه، مترادفات آن را ببیند یا ناسخ آن را ملاحظه کند و مانند آن)

تصور فرمایید که یک جوان علاقه‌مند بعد از خواندن آیه «در هنگام مستی نماز نخوانید»^۱ چه فکر خواهد کرد. ممکن است بگوید پس مست شدن حرام نیست، بلکه در حال مستی نماز خواند غلط است. اگر ذیل این آیه توضیحی ذکر

شود که این آیه توسط آیه «حرمت شرب خمر» نسخ شده است و چند خط نیز در مورد معنای نسخ توضیح داده شود، دیگر چنین اشتباهاتی رخ نخواهد داد. تنها کاری که باید انجام شود، یافتن بهترین منبع برای مترادفات، محکم و متشابه و ناسخ و منسوخ قرآن است و سپس قرار دادن آن در بانک اطلاعات.

۱۱. امکان پیدا کردن هوشمند آیه با وارد کردن ترجمه (با توجه به این که کاربر عین عبارت ترجمه را وارد نمی کند، سیستم از روی کلمات اصلی جمله نزدیک ترین آیه به آن عبارت را در اختیار کاربر قرار می دهد)

گاهی انسان معنا و مضمون آیه ای را در خاطر دارد، ولی خود آیه را فراموش کرده. اکنون می خواهد نامه ای یا مقاله ای بنویسد و به دنبال آن آیه می گردد. مضمون آیه را به فارسی در این بخش وارد می نماید و نرم افزار به صورت هوشمند واژگان اضافه مانند: از، برای، چون، را، است، و... را حذف کرده و از میان کلمات اصلی و مقایسه با ترجمه های موجود در بانک اطلاعات، نزدیک ترین آیه به آن عبارت را در اختیار مخاطب قرار می دهد.

۱۲. حداقل یک لغت نامه کامل زبان عربی

برای یافتن معنای یک لغت قرآنی در زبان عربی، حداقل یک لغت نامه مانند: المنجد، قاموس اللغة، لسان العرب یا تاج العروس و... ضرورت دارد. متن کامل این لغت نامه ها در سی دی های موجود در بازار وجود دارد. می توان استخراج نمود و در بانک قرار داد.

۱۳. تجزیه و ترکیب الفاظ قرآن (با استفاده از کتب اعراب القرآن)

از قدیم الایام کتبی نوشته می شدند که به تجزیه و ترکیب الفاظ قرآنی می پرداختند. این کتب به اعراب القرآن مشهورند. انتخاب یکی از بهترین نمونه ها از این دست و وارد کردن به بانک اطلاعات تنها کاری است که باید انجام شود. سپس مخاطب پس از انتخاب هر کلمه از قرآن، می تواند نوع کلمه و مشخصات آن را ملاحظه کرده و نقش دستوری و نحوی آن در جمله را نیز بفهمد. البته حجم این گونه کتاب ها زیاد است. اما ما ناگزیر نیستیم که همگی را یک جا وارد بانک کنیم. می توانیم در مرحله اول تنها تا آخر سوره بقره، یا حتی تا بخشی از آن را وارد نموده و به تدریج کار را پیش ببریم.

۱۴. داستان های قرآنی (متن کتب قصص قرآن)

کتاب هایی تحت عنوان قصص قرآن منتشر می شوند. بهترین گزینه انتخاب شده و داستان های آن وارد بانک می شود. در بخش داستان های قرآنی کاربر این داستان ها را مطالعه می نماید.

۱۵. تصویرگری برای داستان های قرآنی (مصور کردن داستان ها)

برای رده های سنی پایین، تصاویری که برای داستان های قرآنی ترسیم شده اند و در کتاب ها و نشریات به وفور یافت می گردند، اسکن شده و به داستان ضمیمه می شوند، تا مخاطب هنگام مطالعه داستان، تصاویر آن را نیز ملاحظه کند.

۱۶. جدول کلمات متقاطع برای واژه ها و اصطلاحات قرآنی

قصد نداریم خودمان در مرحله اول جدول طراحی کنیم، ولی جداول قرآنی منتشره در نشریات را در بخشی ویژه قرار می دهیم، تا بزرگسالان علاقه مند به جدول از طریق حل این جدول ها با اصطلاحات قرآنی آشنا و مأنوس گردند.

۱۷. انواع بازی های قرآنی

برای کودکان بازی جذاب ترین راه فراگیری اصطلاحات قرآنی است. در مرحله نخست چند بازی ساده با واژگان قرآن می توان تولید نمود و در مراحل بعد این بخش را توسعه داد.

۱۸. متن کتب قرآنی مفید برای رده های سنی مختلف (گروه بندی شده)

کتاب‌های قرآنی از بازار جمع شده و وارد بانک می‌شود و بر اساس رده‌های سنی طبقه‌بندی می‌گردد، تا هر فرد کتب مناسب خود را بیابد و بتواند مطالعه کند. کم‌کم یک کتابخانه قرآنی در سایت شکل خواهد گرفت و بسیاری را از مراجعه به کتابخانه‌های خارج از منزل بی‌نیاز خواهد ساخت.

۱۹. نظرات و جملات قصار بزرگان در مورد اهمیت قرآن، تلاوت آن و حفظ و مانند آن

صحیفه‌نور و کتبی که عبارات بزرگان را جمع کرده‌اند بررسی شده و جملاتی که راجع به قرآن فرموده‌اند جدا می‌شود و در بانک قرار می‌گیرد. به دو کار می‌آید؛ یکی این که در بالای صفحات سایت به صورت تصادفی نمایش داده شده و مخاطب با هر بار ورود به سایت یک جمله در فضیلت قرائت قرآن مشاهده می‌کند و دیگر این که وقتی گروه قرآنی یک مسجد می‌خواهند پلاکاردی در سردر جلسات خود نصب نمایند به سایت مراجعه و بهترین جمله را مثلاً از امام خمینی (ره) یا مقام معظم رهبری انتخاب کرده و به خطاط می‌دهند.

۲۰. اتاق مباحثه و گفتگو پیرامون موضوعات مختلف قرآنی (موضوع‌بندی شده)

فروم‌ها در اینترنت زیاد هستند. یک فروم تخصصی برای اولین بار تشکیل می‌شود. برای هر موضوع یک بخش در نظر گرفته می‌شود. مخاطبان سایت نظرات و پرسش‌های خود را در هر بخش وارد کرده و دیگران به آن‌ها پاسخ خواهند داد. این دیگران می‌توانند کارشناسان ما باشند. (طرح جداگانه‌ای برای استفاده بهینه از فروم نگاشته شده است که در فرصت بعدی در اختیار قرار خواهد گرفت)

۲۱. یک بخش مستقل برای اثبات سند قرآن و تاریخ و مطالب مربوط به سیر جمع‌آوری و قرائات و روایات و راویان مشهور آن

برای بعضی از جوانان این که ما می‌گوییم قرآن از سوی پروردگار نازل شده و هیچ تحریفی در آن رخ نداده هنوز باور و اعتقاد نشده است و نسبت به آن تردید دارند. کتاب مناسب آن موجود است، کافیسث اثبات سند قرآن و کلیه مباحث تاریخی آن را در یک بخش مستقل قرار دهیم.

۲۲. معجزات قرآن (بخشی که مطالب معجزه‌گونه در مورد قرآن از نظر عددی و عبارتی و پیش‌بینی‌ها و مانند آن را که در کتاب‌های دیگر به صورت پراکنده وجود دارد ارائه می‌نماید)

در نشریات و کتاب‌های زیادی در مورد معجزات آیات قرآن صحبت شده است. با تأیید کارشناسان خبره بخش‌هایی از آن‌ها در اختیار عموم قرار خواهد گرفت.

۲۳. استخاره به قرآن (ارائه مطالب موجود در مفاتیح الجنان در مورد استخاره گرفتن با قرآن و آموزش آن)

هر شخص این اجازه را دارد که شخصاً از مصحف قرآن طلب خیر نماید، یعنی استخاره کند. در مفاتیح‌الجنان روش‌های مختلف استخاره ذکر شده است. این روش‌ها در بخشی با همین نام به مخاطب آموزش داده می‌شود تا بتواند برای کارهای خود استخاره نماید.

۲۴. آیات الاحکام (معرفی آیات مربوط به احکام شرعی به صورت مستقل و آوردن احکام مربوطه از رساله مراجع در ذیل هر آیه)

بعضی از آیات قرآن ناظر به احکام شرعی فردی هستند. این آیات در لسان مجتهدین و فقها به آیات‌الاحکام معروف‌اند. یادداشتن آن این امکان را به شخص می‌دهد که در مناظرات و گفتگوها برای اثبات حکم فقهی سند قرآنی ذکر نماید. کافیسث آدرس این آیه‌ها را وارد بانک کنیم. نشانه‌ای در کنار هر آیه بیانگر آیات‌الاحکام بودن آن خواهد بود.

۲۵. دائرةالمعارف اصطلاحات قرآنی (این بخش را یکی از پژوهشگران ظرف چند سال تهیه کرده است که هنوز منتشر نکرده و می‌توان بر روی این سایت نشر داد)

یک بانک حجیم از اصطلاحات قرآنی به زبان فارسی و توضیح کامل آن‌ها وجود دارد. شاید بتوان بدون هزینه یا با هزینه‌ای کم آن را به سایت منتقل ساخت.

۲۶. علوم قرآنی (معرفی علمی مانند تفسیر و بیان جایگاه آن‌ها)

سه چهار علم هستند که در کنار هم به علوم قرآنی شهرت یافته‌اند. شایسته است که مخاطب با این علوم و موضوع و غایت آن‌ها و دایره و منابع‌شان آشنا گردد.

۲۷. موضوع‌بندی تخصصی آیات قرآن

کار دشواری است و برای مراحل بعدی در نظر گرفته شده است. ولی بسیار خوب است که یک فهرست موضوعی در اختیار مخاطب گذاشته شود تا او موضوع مورد نظر را انتخاب کرده و تمامی آیات ذیل آن را ملاحظه کند. مثلاً موضوع «معاد» و در میان زیرشاخه‌های آن «بهشت» و در زیرشاخه‌های آن «حوری» را انتخاب می‌نماید و بلافاصله تمام آیاتی را که درباره حوری‌های بهشتی نازل شده‌اند را در اختیار خواهد داشت، از تمام بخش‌های قرآن.

۲۸. کتابشناسی قرآن (معرفی کتب سودمند برای رده‌های سنی مختلف)

حدود پنج‌هزار کتاب که در رابطه با قرآن منتشر شده‌اند توسط مؤسسه تفسیر جوان بر روی اینترنت معرفی شده‌اند. بخشی از این کتاب‌ها را که مناسب برای مخاطبان معمولی باشند را برگزیده و در رده‌های سنی مختلف طبقه‌بندی می‌نماییم. هر کس کتاب مورد نظر خود را پیدا کرده و می‌تواند آن را تهیه نماید.

۲۹. مؤسسات قرآنی (معرفی مؤسسات آموزشی و پژوهشی قرآنی در سطح کشور - از طریق فراخوان و جستجو در اینترنت و مکاتبه می‌توان همگی را در مدت زمان کوتاهی شناسایی کرد)

اگر کم‌کم شروع به شناسایی و معرفی مؤسسات قرآنی در سطح کشور نماییم، هر مخاطب می‌تواند نزدیک‌ترین مؤسسه به منزل خود را شناسایی کرده و برای حفظ یا قرائت قرآن به آن مراجعه نماید.

۳۰. معرفی مجلات و نشریات قرآنی (در رده‌های سنی مختلف)

معرفی نشریات قرآنی مانند: بشارت، بچه‌های قرآن و... فرصتی است برای مخاطبان بسیار علاقه‌مند که بتوانند مشترک آنان شده و اطلاعات کامل‌تری را در مورد مضامین قرآنی به دست آورند.

۳۱. آموزش زبان عربی فصیح (به حدی که مخاطب بتواند قرآن را بخواند)

بد است برای مسلمان که نتواند کتاب آسمانی دین خود را از رو بخواند. کتاب‌های آموزش زبان عربی زیاد چاپ شده‌اند. یکی از خوب‌هایش را انتخاب کرده و بعد از تایپ در سایت قرار می‌دهیم. به صورت جلسه به جلسه، مخاطب از آن‌ها استفاده کرده و به صورت خودآموز قرائت قرآن را فرا می‌گیرد.

۳۲. آموزش تجوید و ارائه نکات و تصاویر مربوط به آن

همین کار آموزش را برای علم تجوید نیز می‌توان انجام داد. این بخش مورد توجه علاقه‌مندان صوت و لحن قرار خواهد گرفت.

۳۳. معرفی نسخ خطی قرآن (که در بازار ایران اکنون وجود دارند و معرفی خطاط و مترجم و تاریخچه نسخه‌برداری آن و بیان مشکلات و سختی‌هایی که متحمل می‌شده‌اند).

نسخه‌های مختلفی از قرآن با خط‌های متفاوت در کشور ما وجود دارند که پسنده‌ترین آن «عثمان‌طه» شناخته می‌شود. اطلاعات نسخ دیگر را می‌توان از انتشارات اسوه دریافت کرد و همراه با تصاویری از چند صفحه اول آن در اختیار مخاطب قرار داد. توضیحی در مورد خطاط و مترجم و برتری‌های هر یک نیز می‌توان اضافه کرد. در کنار این جریان، می‌توان داستان‌هایی از سختی‌هایی که این افراد متحمل شده‌اند و علتی که به خاطر آن دست به این کار زده‌اند را نیز اضافه کرد. مثلاً علت این که طاهر خوشنویس یک یا چند بار قرآن را کتابت کرد. این مطالب خیلی می‌تواند برای مخاطب آموزنده باشد.

— روش جمع‌آوری اطلاعات:

مهم‌ترین فعالیت در تولید یک بانک اطلاعات جمع‌آوری اطلاعات آن است. در مرحله جمع‌آوری نیز پیش از هر عملی، طراحی روش جمع‌آوری اهمیت دارد. برای طراحی روش نیز ابتدا باید منابع را شناسایی و دسته‌بندی کرد.

در موضوع کار ما، اطلاعات از طریق سه منبع قابل دستیابی هستند:

۱. منابع مکتوب (کتاب، مقاله، نشریه و...)
۲. منابع الکترونیکی (سی‌دی‌ها و اینترنت)
۳. مؤسسات (پژوهشی، آموزشی، تبلیغی و...)

در به دست آوردن اطلاعات از این سه منبع سه طریق متصور است:

۱. قرارداد با مؤسسات و خرید اطلاعات یا سفارش جمع‌آوری
۲. ایجاد یک کادر پژوهشی برای جمع‌آوری اطلاعات
۳. هدایت جوانان علاقه‌مند و ایجاد جریان «منظم» جمع‌آوری

مورد نخست بسیار هزینه‌بر و سنگین است، اگر چه زود جواب می‌دهد. به این صورت که در طی قراردادی مؤسسه مذکور متعهد می‌شود در زمان مشخص‌شده‌ای حجمی از اطلاعات را جمع‌آوری نموده و در فرمت مورد نظر تحویل ما دهد.

مورد دوم اگر چه هزینه کم‌تری دارد، ولی به جهت محدودیت نیروی انسانی و مشکلات مدیریتی طبیعتاً هم دیر جواب می‌دهد و هم حجم کمتری از اطلاعات را می‌تواند در محور زمان تولید نماید.

اما اگر این نیروها به صورت خودجوش فعالیت نمایند. نیروهای خودجوش همیشه پراکنده‌اند و در یک محل نمی‌توان بیشتر از دو سه نفر از آن‌ها را هم‌زمان جمع نمود. ولی بر روی اینترنت به دلیل امکان ارتباط از راه دور نیروهای علاقه‌مند و فعال زیادی گرد هم می‌آیند و با هم آشنا می‌شوند. راه حل سوم ناظر به همین مورد است.

به عنوان نمونه یگ گروه مباحثاتی بر روی اینترنت به نام «ایران اسلام» در یاهو وجود دارد. تا سه سال قبل تنها بیست و اندی نفر در آن عضو بودند. اما اکنون بیش از هزار نفر در آن عضو شده‌اند که آن چه آنان را به گرد هم آورده علاقه همه‌شان به مباحث دینی است. بعضاً به صورت دوره‌ای ختم قرآن یا صلوات برگزار می‌کنند، به جمکران می‌روند. خلاصه یکدیگر را پیدا کرده‌اند. این تنها یکی از گروه‌های این چنینی است.

اگر تصمیم بگیریم از این پتانسیل استفاده کنیم، می‌توانیم متد و تکنیک جمع‌آوری اطلاعات را در هر کدام از موضوعات طرح شده تعیین نماییم و آن را در اختیار گروه‌هایی قرار دهیم که پذیرفته‌اند بر روی آن موضوع مشخص با ما همکاری نمایند. هر کدام از افراد علاقه‌مند که دستور کار خود را گرفته، اطلاعات را جمع‌آوری کرده و از راه دور از طریق رمز مخصوص به خود وارد بانک ما می‌نماید. کارشناسان متخصص نیز به صورت پروژه‌ای استخدام شده و این اطلاعات را کنترل و تصحیح می‌نمایند. در نهایت بدون تقریباً هیچ هزینه قابل ملاحظه‌ای بانک ما تکمیل می‌گردد، ضمن این که روحیه همکاری و مودت نیز بین این افراد پدید می‌آید.

با مثالی این مطلب روشن می‌شود. اگر بخواهیم تفسیر نمونه را بر روی اینترنت قرار دهیم و اطلاعات آن را به بانک آیات قرآن متصل کنیم، ضرورت دارد که مطالب ذیل هر آیه در تفسیر نمونه را یک نفر در فرم مخصوص تایپ نماید. تفسیر نمونه در تمام کشور یافت می‌شود. در اینترنت، میان گروه‌های علاقه‌مند فراخوان می‌دهیم. تعدادی اسم می‌نویسند و اعلام آمادگی می‌کنند. هر جزء قرآن را به یکی واگذار می‌کنیم تا وارد بانک کند. رمزی هم در اختیار او قرار می‌دهیم که تنها به آیات همان جزء دسترسی داشته باشد. از سوی دیگر یک نفر دیگر را تعیین می‌کنیم که اطلاعات وارد شده او را کنترل نماید. در نهایت پس از اتمام هر جزء، یکی از کارشناسان در همین شهر قم، آن اطلاعات را نمونه‌خوانی نموده و تأیید می‌نماید. به این ترتیب تنها هزینه انجام شده مربوط به طراحی نرم‌افزار و حق‌الزحمه کارشناسی می‌باشد، همین!

به این ترتیب کانون‌های فرهنگی - قرآنی جوانان در کنار سایت شکل می‌گیرد. این کانون‌ها علاوه بر این که خود تبلیغی برای سایت در حوزه محل زندگی خود تلقی می‌گردند، به تدریج اطلاعات و توانایی‌ها و مهارت‌هایشان نیز بیشتر می‌شود. مدیر هر کانون اشکالات هر عضو را در کار به او توضیح می‌دهد و ما نیز بر کار مدیران کانون‌ها نظارت می‌نماییم. هر کانون می‌تواند در آینده هسته تشکیل یک انجمن قرآنی در یک شهر باشد و کانال اصلی این ارتباطات نیز سایت قرآنی شیعه خواهد بود. برنامه اگر بلندمدت باشد و پنج سال آینده را ببیند، مقدمات بیشماری را در این طرح ملاحظه خواهد کرد. (طرحی پیشاپیش برای هماهنگ‌سازی این سیستم نگاشته شده است که در فرصت بعدی در اختیار قرار خواهد گرفت)

— نکات مورد توجه:

امکان جستجوی مشترک در تمامی این بخش‌ها وجود دارد، یعنی کاربر واژه‌ای را وارد کند، سیستم به او می‌گوید که مثلاً چهار داستان و سه کتاب و ... مطالب در پیرامون این واژه وجود دارد، تا او بتواند به راحتی مطلب مورد نظرش را پیدا نماید.

ظاهر سایت بسیار ساده و به دور از پیچیدگی طراحی می‌شود و طبقه‌بندی مطالب به گونه‌ای خواهد بود که مخاطب به سادگی به مطالب دسترسی داشته باشد و در حجم زیاد محتوا گم نشود.

هر قسمت از سایت متناسب با رده سنی مخاطب آن رنگ‌آمیزی و طراحی خواهد شد. برای کودکان بخش‌های شاد همراه با سرودها و آهنگ‌های کودکانه در نظر گرفته می‌شود.

مطالب علمی و تخصصی سایت ضرورتاً باید تأیید اساتید مخصوص به خود را داشته باشد و نام تأییدکنندگان نیز در ذیل مطالب و بخش‌ها قرار گیرد تا مستند بودن اطلاعات واضح گردد.

با توجه به جستجوگر بودن تمامی بخش‌ها، واضح است که تمام اطلاعات باید در بانک اطلاعات نگهداری شود تا بتوان بیشترین بهره را از آن‌ها برد.

سیستم ورود کاربران به سیستم از کثرت زیادی برخوردار است. امکان تعیین بی‌شمار کاربر و مشخص ساختن حقوق دسترسی هر کدام به بخش خاصی از اطلاعات از مسائل مهم پیش‌رو در برنامه‌نویسی این نرم‌افزار است.

هزینه‌ها در هر مورد تفاوت می‌کند و با توجه به اجمالی بودن طرح ذکر آن‌ها با تخمین بالایی مواجه است، لذا به طرح‌های تفصیلی‌تر واگذار می‌شود. تعیین قیمت برای بعضی از بخش‌های این طرح بسیار دشوار و نیاز به کارشناسی‌های بیشتر و دقیق‌تر و مشورت با متخصصین هر فن دارد.

این سایت چون نظیر ندارد، به سرعت مرجع علاقه‌مندان قرار خواهد گرفت، لذا گریزی نیست که در هر بخش با کارشناس مربوطه مشورت شود، تا از ارائه اطلاعات نادرست جلوگیری گردد. بهترین کارشناس در تمام موضوعات شخص «آیه‌الله معرفت» می‌باشد. در نتیجه نخستین کار مشورت و جلب نظر و همکاری ایشان است. کارشناسان دیگر را نیز می‌توان از طریق ایشان شناسایی کرد.